

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN****Akcja segregacja!**

str. 2

RYPIN**Pozbyli się azbestu**

str. 3

RYPIN**Zwiększyli swoje kwalifikacje**

str. 4

GMINA RYPIN**Andrzejkowe szaleństwo**

str. 5

CZWARTEK

5 GRUDNIA 2019

ISSN: 2544-8935

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 49/2019 (222)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Płacił fałszywymi banknotami

RYPIN ➤ Policjanci zatrzymali na terenie miasta 29-latka, który za zakupy płacił fałszywymi pieniędzmi. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności

W miniony wtorek (26.11.19) rypińscy policjanci zostali poinformowani przez pracowników jednego ze sklepów na terenie miasta, że ujawnili fałszywy banknot o nominale 50 złotych,

którym za zakupy zapłacił któryś z klientów. Następnego dnia sytuacja się powtórzyła, do dyżurnego policji ponownie zadzwonili pracownicy tego samego sklepu z informacją, że jeden

z klientów płaci za zakupy banknotem o nominale 50 zł, który może być fałszywy. Mężczyzna jednak odjechał przed przyjazdem policjantów.

– Kryminalni, którzy udali się na miejsce ustalili, że mężczyzna poruszał się ciężarówką. Natychmiast wyjechali na teren miasta w poszukiwaniu podejrzanego osobnika, gdzie po chwili na jednym z parkingów zauważyli opisywany samochód. Gdy do pojazdu podszedł jego kierowca, policjanci go zatrzymali. Był nim 29-letni mieszkaniec województwa wielkopolskiego – mówi st. asp. Dorothea Rupińska z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Kryminalni zabezpieczyli dowody w tej sprawie. Jak ustalili to właśnie zatrzymany mężczyzna dwukrotnie za zakupy zapłacił fałszywym banknotem.

Mężczyzna usłyszał dwa zarzuty wprowadzenia do obiegu podrobionych banknotów. Na wniosek policjantów prokurator zastosował wobec niego dozór policyjny, zakaz opuszczania kraju oraz poręczenie majątkowe. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności.

(ak), fot. ilustracyjne

Rypin

Odnowili ważne miejsce

Zakończyła się realizacja projektu polegającego na zagospodarowaniu studni znajdującej się w pobliżu Kaplicy Św. Barbary w Rypinie.

Idea odnowienia studni powstała jakiś czas temu z inicjatywy Śp. Witolda Karolczyka – wieloletniego Dyrektora Zespołu Szkół Miejskich, który zwrócił się z tym pomysłem do władz miasta oraz zarządcy studni, tj. Przedsiębiorstwa Komunalnego „KOMES”.

Pomysł spotkał się z aprobatą. W związku z tym przystąpiono do prac nad stworzeniem projektu, czym zajął się Marek Zacharski – nauczyciel rzeźby. Jego realizację dokończyła i koordynacji prac podjęła się Bożena Kokoszka-Skocka – nauczyciel projektowania graficznego w Liceum Sztuk Plastycznych. Niezbędne materiały do realizacji projektu udało się pozyskać m.in. dzięki zaangażowaniu radnego Rady Miasta Rypin Bartosza Sobierajskiego i zarazem nauczyciela

szkoły, od firmy Panorama Karoliny Elwartowskiej z Rusinowa.

W ramach projektu pomalowano studnię i umiejscowiono na niej donice z zielenią. Pracami zajęli się uczniowie klasy III Liceum Sztuk Plastycznych: Oliwia Cieplińska, Wiktoria Czaplińska, Roksana Wysocka, Klaudia Buczyńska, Zuzanna Rutkowska oraz Weronika Szulc.

W miniony czwartek z udziałem burmistrza Pawła Grzybowskiego oraz osób zaangażowanych w odnowienie studni odbyło się podsumowanie realizacji projektu. – Serdecznie dziękujemy za ciekawą inicjatywę, która bez wątpienia będzie ozdobą i wpłynie na poprawę wizerunku tego wyjątkowego miejsca – podsumowuje rypiński magistrat.

(red), fot. UM Rypin

Akcja segregacja!

RYPIN ▶ Od 1 stycznia 2020 roku zmieniają się zasady segregacji odpadów komunalnych, które są podyktowane rozporządzeniem Ministra Środowiska. Co takiego się zmieni? Jak, co i gdzie segregować? Z myślą o naszych Czytelnikach przygotowaliśmy małą ściągę, co zrobić, by uniknąć kar i przyłożyć cegiełkę do dbania o środowisko

Miasto na wtorkowej sesji rady miało ustalić wysokość opłat za odbiór śmieci oraz kar za nieprzestrzeganie zasad segregacji. Na dzień wydania tego numeru CRY nie dysponowaliśmy jeszcze informacją o szczegółach. Więcej informacji w następnym numerze.

Jakie zmiany nas czekają?

Trzeba przyznać, że Urząd Miasta wprowadzając w 2013 roku swoje zasady segregacji, wykonał kawał dobrej roboty. Dlaczego? Chociażby z tej prostej przyczyny, że rypinianie od samego początku dzielą śmieci na 5 frakcji: plastik, szkło, papier, odpady biodegradowalne oraz zmieszane. Niewiele gmin w Polsce poszło tą samą drogą.

– Zgodnie z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach duży nacisk kładziony jest na selektywne zbieranie odpadów komunalnych, których każdy z mieszkańców naszego miasta wytwarza rocznie ok. 250 kg. Z odpadów tych dzięki selektywnemu zbieraniu można wysegregować do 60 % surowców nadających się do przetworzenia i ponownego wykorzystania. W momencie wprowadzenia konieczności selektywnej zbiórki Urząd Miasta zdecydował się od razu na zbiórkę pięciu frakcji – tłumaczy Przemysław Rębacz, zastępca kierownika Wydziału Nieruchomości i Środowiska. – Zdawaliśmy sobie sprawę, że przejście z trzech lub czterech frakcji na pełną zbiórkę selektywną czyli: tworzywa sztuczne, szkło, papier, odpady biodegradowalne i odpady pozostałe jest tylko kwestią czasu, a im szybciej przyzwyczaimy się do dzielenia odpadów na takie grupy, tym dla nas lepiej.

Od 2020 roku cała Polska musi przyjąć ten sam system jaki w naszym mieście funkcjonuje od lat, a co najważniejsze – sprawdza się. – Zmiany, które zostaną wprowadzone, mają na celu uzyskanie większej ilości surowców wtórnych oraz lepszej ich jakości, dzięki czemu gminom będzie łatwiej osiągać coroczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów – mówi Przemysław Rębacz.

Nie obywa się bez wpadek, przyznajemy się sami – nie zawsze wiemy co, gdzie, jak wyrzucić. Z myślą o podobnych nam osobach przygotowaliśmy małą ściągawkę. Zaczniemy od najbardziej ciekawej frakcji, czyli tworzyw sztucznych.

Worek lub pojemnik żółty – tworzywa sztuczne

W naszych domach wytwarzamy zastraszająco dużo odpadów z tej grupy. Nawet kiedy staramy się je ograniczać, w pewnym momencie stajemy przed pytaniem, gdzie to wszystko wyrzucić? Żółty kosz, worek, pojemnik jest przeznaczony na: butelki plastikowe, nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików, plastikowe opakowania, torebki, worki foliowe, kartony po mleku i sokach, puszki po żywności, folię aluminiową, czy opakowania po środkach czystości, kosmetykach.

W żółtym pojemniku nie można z kolei umieszczać: opakowań po lekach, zużytych baterii i akumulatorów, opakowań po farbach, lakierach i olejach, plastikowych zabawek, części samochodowych, czy zużytego sprzętu elektronicznego i AGD.

O czym warto pamiętać?

Chociażby o tym, żeby butelki i puszki przed wyrzuceniem zgnieść. Dzięki temu zajmują one dużo mniej miejsca, a w momen-

cie kiedy odpady segregują trzy lub cztery bloki, kosze szybko się zapelniają. Kolejna rzecz – pojemniki opróżniamy przed wyrzuceniem, nie musimy ich myć.

Co zrobić z elementami sprzętu elektronicznego i AGD? Można je oddać na PSZOK, czyli Punk Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który w Rypinie jest zlokalizowany przy Przedsiębiorstwie Komunalnym KOMES na ul. Orzeszkowej 4.

Opakowania po lekach to najczęściej kartonowe pudełka, które wyrzucamy do papieru. Większy problem mamy z blisterami, ponieważ „listki” to połączenie polichlorku winylu i aluminium, a co za tym idzie składają się z kilku rodzajów tworzywa, więc muszą powędrować do odpadów zmieszanych. Karton po mleku? Opróżniamy, zgniatamy i do żółtego kosza.

Baterie? Wyrzucamy w określonych punktach do odpowiednich pojemników. Znajdziemy taki chociażby w Urzędzie Miasta, w punktach sprzedaży.

Zmienicie opony samodzielnie? Brawo Wy! Ciekawostka, każde gospodarstwo domowe może oddać 4 opony rocznie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Niestety tylko cztery sztuki oddajemy bezpłatnie, za kolejne konieczne będzie uiszczenie stosownej opłaty. Utylizacja opon jest po prostu bardzo kosztowna.

PSZOK to miejsce, gdzie zawieziemy też puste opakowania po lakierach, farbach i olejach.

W kolejnym numerze podpowiemy Wam jak poradzić sobie z papierem i szkłem.

(mr)

fot. ilustracyjne

Rypin

Jubileusz Bractwa Literackiego

Bractwo Literackie działające przy Katolickim Stowarzyszeniu „Civitas Christiana” świętowało w miniony poniedziałek jubileusz 15-lecia działalności.

W uroczystości udział wzięli m.in. poseł na Sejm RP Anna Gembicka, burmistrz miasta Rypin Paweł Grzybowski, przewodniczący Rady Miasta Rypin Sławomir Malinowski, a także przedstawiciele duchowieństwa, prezesi, dyrektorzy, kierownicy miejskich jednostek oraz przyjaciele Bractwa Literackiego.

Wszystkich gości powitała serdecznie Przewodnicząca Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” Zenobia Rogowska. Podczas uroczystości goście gratulowali wyjątkowego jubileuszu oraz dziękowali za pracę twórczą

oraz wkład w życie kulturalne naszego miasta. Ponadto jubileusz był doskonałą okazją do promocji nowego tomiku poetyckiego „Między słowa wzrasta czas”.

Obecnie Bractwo Literackie pod skrzydłami Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” tworzą poeci: Urszula Małkińska, Ewa Manelska, Ewa Szpakiewicz, Danuta Wiśniewska, Bogdan Jan Balcerowicz, Edmund Rogowski i Jacek Szablewski. Składamy serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu i życzymy dalszych sukcesów w pracy twórczej.

(red), fot. UM Rypin

Rypin

Rowerem na spacer? Będzie bezpieczniej!

Pomimo zbliżającej się kalendarzowej zimy w mieście trwają jeszcze prace drogowe. Na szczęście aura sprzyja, a ostatnie inwestycje tego roku wkrótce dobiegną końca.

O planach budowy ścieżki rowerowej prowadzącej od ulicy Mławskiej do przejazdu kolejowego pisaliśmy jeszcze w pierwszej połowie roku. Obecnie trwają prace przy realizacji tego ciągu. Jest to pierwszy etap ścieżki rowerowej, na odcinku od skrzyżo-

wania ulic Młyńskiej i Mławskiej do przejazdu kolejowego, a następnie do strefy przemysłowej. Kolejny ciąg pieszo – rowerowy powstaje przy ul. Dworcowej. To wspólna inwestycja miejsko-powiatowa.

(mr), fot. UM Rypin

Pozbyli się azbestu

RYPIN ▶ Już od kilku lat mieszkańcy bezpłatnie pozbywają się zdemontowanego azbestu. Dzięki temu z miasta zniknęło już 257 ton tej niebezpiecznej substancji

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów mieszkańcy mają obowiązek i czas na usunięcie azbestu do 2032 roku. Dlaczego? Azbest, a zawiera go między innymi eternit, był bardzo popularnym materiałem stosowanym do pokrycia dachów. Znajdziemy go na dachach domów jednorodzinnych, budynków gospodarczych czy nawet garaży, dokładnie w cementowo-włóknowych płytach falistych i płytach kryjących dach. Jest materiałem, który w określonych sytuacjach może okazać się bardzo szkodliwy dla zdrowia. Same pokrycia dachowe nie są niebezpieczne, szkodliwy, a nawet zabójczy może być pył syjący się, np. podczas uszkodzenia czy cięcia eternitu. Włókna azbestowe są wysoce rakotwórcze.

– Miasto Rypin składa wnioski do Wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o wsparcie mieszkańców w tym zakresie już od 2013 roku, dzięki temu jesteśmy w stanie pokryć koszty przygotowania i transportu odpadów zawierających azbest. W tym roku zebraliśmy z terenu Gminy Miasta Rypin niemal 39 i pół tony odpadów – tłumaczy

Przemysław Rębacz, zastępca kierownika wydziału Nieruchomości i Środowiska z UM. – Odbieramy azbest z 19 nieruchomości zgłoszonych w tym roku. Cieszy nas, że corocznie liczba osób zainteresowanych dofinansowaniem się zwiększa. Dodatkowo, w ramach innej miejskiej inwestycji – wymiany pokrycia dachowego i stolarki na budynku lecznicy, również został zdemontowany dach eternitowy. Na to działanie także pozyskaliśmy dofinansowanie.

Jak wygląda droga do pozby-

cia się azbestu z posesji?

Od kilku lat miasto Rypin wychodzi naprzeciw mieszkańcom i proponuje całkowite dofinansowanie na usunięcie i utylizację eternitu. Coraz więcej mieszkańców z tej propozycji korzysta. Jest to kosztowna inwestycja, dlatego też Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowuje koszty utylizacji odpadów. Azbestu nie można ponownie wykorzystać, zdemontowany stanowi odpad. Zgodnie z naszym prawem azbest można

utylizować poprzez odpowiednie składowanie. Co zrobić jeżeli posiadamy eternit np. na dachu domu i planujemy wymianę pokrycia, jednak nie wiemy co zrobić ze starym?

– Przyjmujemy wnioski od początku roku do połowy lutego. Taki okres podyktowany jest tym, że my składamy ogólny wniosek do wojewódzkiego funduszu o dofinansowanie tej akcji najpóźniej do końca lutego. Każda osoba, która chce pozbyć się azbestu powinna zgłosić się na początku roku, powinna jednak

sprawdzić czy nieruchomości jest ujęta w inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, ponieważ jest to warunkiem uzyskania przez Urząd Miasta dofinansowania dla mieszkańca – mówi Przemysław Rębacz.

Mieszkańcy mają obowiązek dokonywania corocznej oceny materiału zawierającego azbest i zgłoszenia jej do wójta czy burmistrza. Skala ocen jest trzystopniowa, przy czym 3 odracza termin kolejnej oceny nawet do pięciu lat, 2 to powtórna inspekcja za rok, a 1 – oznacza konieczność natychmiastowego demontażu eternitu. Niestety, niewielu mieszkańców podejmuje się dokonywania takiej oceny, bądź po prostu nie zgłasza jej do władz. Być może dlatego, iż nie jest to bezpośrednio karane. Inwentaryzacja została przeprowadzona w ubiegłym roku. Zlecił ją Urząd Miasta, jednak ze względu, iż dokonywała jej firma zewnętrzna, może zdarzyć się, że jakiegoś budynku nie ujęto. – Nie jest to jednak problemem, budynek możemy dopisać do inwentaryzacji, trzeba to niemniej zgłosić wcześniej – dodaje Przemysław Rębacz.

(mr), fot. ilustracyjne

Gmina Rogowo

Przechwycili kontrabandę

Rypińscy policjanci zatrzymali 50-latkę, który przewoził w swoim pojeździe nielegalne papierosy. Mężczyzna wpadł podczas rutynowej kontroli. Straty Skarbu Państwa, które spowodował to ponad 65 tys. zł.

W piątek (29.11.19) w miejscowości Kobrzyniec patrol rypińskiej drogówki zatrzymał do rutynowej kontroli audi, którym kierował 50-letni mieszkaniec powiatu lipnowskiego. Podczas wykonywanych czynności policjanci zauważyli, że legitymowany mężczyzna nerwowo się zachowuje i próbuje odwrócić ich uwagę od samochodu. Poli-

cjanci jednak nie dali się zwieść i sprawdzili przewożony przez kierowcę bagaż.

Jak się okazało, przeczcucie ich nie myliło. Mężczyzna w samochodzie przewoził kartony z papierosami bez polskich znaków skarbowych akcyzy w ilości 60.000 sztuk.

50-latek został zatrzymany, jeszcze tego samego dnia usły-

szął zarzut posiadania wyrobów akcyzowych bez znaków skarbowych akcyzy. Funkcjonariusze oszacowali wstępnie, że starty Skarbu Państwa z tytułu nieodprowadzonego podatku to ponad 65.000 zł. Za to przestępstwo grozi mu wysoka grzywna, a także utrata nielegalnego towaru.

(ak), fot. KPP Rypin

Rypin

Spotkanie z Mikołajem

Burmistrz Rypina zaprasza tych małych fanów świętego Mikołaja oraz tych nieco starszych na wspólne włączenie lampek choinkowych.

Tradycyjnie 6 grudnia o godzinie 17:00 choinka na placu przy ul. Nowy Rynek rozbłyśnie kolorowymi światłami. Nie zabraknie wspólnego kolędowania, w tym roku w rytm góralskich

piosenek. Gwiazda wieczoru – święty Mikołaj spotka się z najmłodszymi, na których czekają również słodkie niespodzianki.

(mr)

Zwiększyli swoje kwalifikacje

RYPIN ➤ W Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie od 1914 roku nauczyciele, pedagodzy i każdy, kto ma skończone studia wyższe I stopnia (licencjat), może skorzystać z kształcenia podyplomowego na dwóch kierunkach: oligofrenopedagogiki z elementami rewalidacji oraz wspomaganie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zespołem Aspergera

Wykładowcami są specjaliści z Kolegium Jagiellońskiego Toruńskiej Szkoły Wyższej. Oligofrenopedagogika przygotowuje studentów do prowadzenia zajęć edukacyjno-rewalidacyjnych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Uprawnia do pracy w placówkach opiekuńczych, takich jak warsztaty pracy chronionej, warsztaty terapii zajęciowej, domy pomocy społecznej, placówki dziennego pobytu. Słuchacze drugiego kierunku zdobywają wiedzę umożliwiającą podejmowanie skutecznych działań dydaktycznych, wychowawczych oraz opiekuńczych w stosunku do dzieci i młodzieży z auty-

zmem i zespołem Aspergera.

W poniedziałek 2 grudnia absolwenci odebrali świadectwa ukończenia studiów podyplomowych z zakresu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną z rąk rektora Kolegium Jagiellońskiego prof. Grzegorza Górskiego i burmistrza Rypina Pawła Grzybowskiego.

– Dzisiaj zakończyła się VI edycja oligofrenopedagogiki. Rekrutacja na oba kierunki trwa cały rok, jeśli zgłosi się odpowiednia ilość osób – około 20, kontaktujemy się z uczelnią, układany jest przez nią plan zajęć, znajdowani są wykładowcy

i zajęcia ruszają. Niekoniecznie muszą zaczynać się w październiku. Obecnie większe zainteresowanie jest wspomaganie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zespołem Aspergera. Być może dlatego, że są stawiane coraz wyższe wymagania nauczycielom, oczekuje się od nich nie tylko wykształcenia kierunkowego, lecz również umiejętności dodatkowych. Dzieci z wysoko funkcjonującym autyzmem czy zespołem Aspergera uczą się w publicznych szkołach i trzeba umieć z nimi postępować. Zajęcia odbywają się średnio co dwa tygodnie w sobotę i niedzielę od godz. 9.00 do 17.00, czasami dłużej, w siedzibie biblioteki przy ul. Warszawskiej 20 – wyjaśniła Agnieszka Majewska, koordynatorka studiów.

– W tym roku ukończyłam jednocześnie dwa kierunki, pomogło mi to lepiej rozumieć osoby z zaburzeniami. Każda z nich jest inna, moją rolą jest odpowiednie i umiejętne dostosowanie zadań i wymagań do możliwości zarówno dzieci zdrowych jak i autystycznych – powiedział nam jedna z absolwentek.

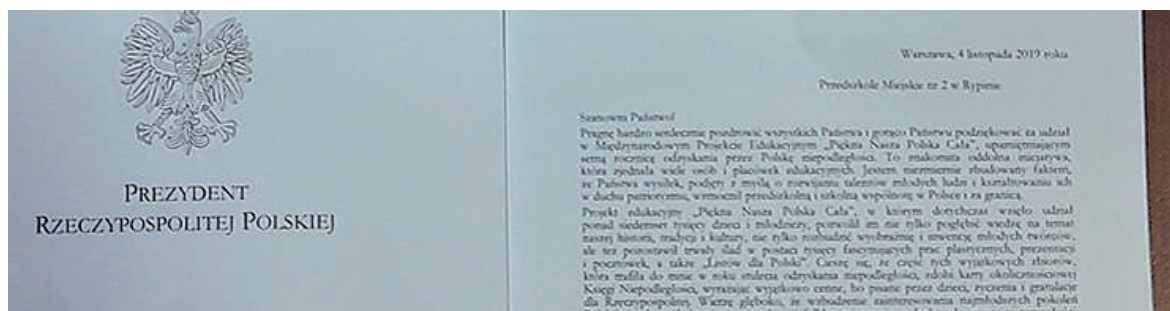
Tekst i fot. (jd)

Rypin

Prezydent RP podziękował przedszkolakom

W ramach projektu „Piękna Nasza Polska Cała” Przedszkole Miejskie nr 2 w Rypinie otrzymało list prezydenta Andrzeja Dudy z podziękowaniem za udział w projekcie

Wyjątkowa przesyłka z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej trafiła do rypińskiej placówki w czwartek 14 listopada. Głowa państwa wyraziła swoje uznanie za podjęty wysiłek, za patriotyczną postawę, rozwijanie talentów młodych ludzi.

– Dziękuję za wasz zapał oraz imponujące dokonania. Wasza pomysłowość, ale i skuteczna praca sprawiły, że udało się w piękny sposób uczcić święto odzyskania przez naszą Ojczyznę niepodległości. To bardzo istotne dla trwania narodu, żeby dobrze znać rodzimą historię i tradycję. Żeby odwoływać się do wspaniałych postaw i czynów naszych przodków.

Patrząc w przyszłość, zawsze miejcie w pamięci te chwalebne wydarzenia i wybitne postacie polskich dziejów – czytamy w liście prezydenta RP Andrzeja Dudy.

Projekt realizowany był w roku szkolnym 2018/2019 przez grupy „Chabry” i „Słoneczniki”. Głównym jego celem było kształtowanie u przedszkolaków postaw patriotycznych, uwrażliwianie ich na piękno naszego kraju oraz wzmacnianie ich tożsamości narodowej. Nauczycielkami odpowiedzialnymi za realizację projektu były Beata Dreślińska i Joanna Cieplińska.

**Tekst (AdWo)
fot. nadesłane**

Andrzejkowe szaleństwo

GMINA RYPIN ▶ Mieszkańcy Borzymina nie raz już udowodnili, że potrafią się integrować. Tym razem okazją do spotkania była zabawa andrzejkowa

Impreza odbyła się w sobotę 30 listopada. Członkinie miejscowego KGW postanowiły wykorzystać okazję do zorganizowania ostatniej hucznej zabawy przed rozpoczynającym się adwentem. Panie zadbały o każdy szczegół, by spotkanie odbyło się w miłej, przyjacielskiej atmosferze. Nie zabrakło poczęstunku. Były przepyszne sałatki, zimne przekąski, było też pieczone mięso. Przy dźwiękach muzyki pop wszyscy świetnie się

bawili. Na parkiecie nie było wolnej przestrzeni.

– Zabawa andrzejkowa już na stałe wpisała się w kalendarz imprez organizowanych przez nasze KGW – przyznaje przewodnicząca Jolanta Wierchowśka. – Przez cały czas trwania imprezy wszystkim dopisywał dobry humor. Goście świetnie się bawili – zarówno starsi jak i młodszy. Na organizację imprezy przeznaczyliśmy środki otrzymane z ARiMR na wsparcie

działalności KGW.

Ważnym momentem każdej zabawy andrzejkowej są wróżby. Wróżby były również podczas imprezy w Borzyminie. Nie mogło zabraknąć lania wosku przez dziurkę od klucza. Śmiechu i radości było co niemiara. To kolejna impreza integracyjna podczas której mieszkańcy mieli możliwość spotkania się ze znajomymi w nieco innych okolicznościach niż zwykle.

Tekst i fot. (AdWo)

Skrwilno

Wróżyli w szkole

Andrzejki to dzień jedyny w swoim rodzaju. Wtedy to, zgodnie z tradycją św. Andrzeja uchyla rąbka tajemnicy i za sprawą znaków i wróżb podpowiada nam, co nas będzie czekać w przyszłości.

Andrzejki są tradycją ludową przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Wróżby pobudzają wyobraźnię, są źródłem szacunku dla tradycji. Jeden, jedyny taki

dzień, kiedy świat realny łączy się ze światem magii, czarów... wróżb. Andrzejki to wspaniała okazja do dobrej zabawy, a jednocześnie są źródłem szacunku

dla obrzędów ludowych.

Uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej w Skrwilnie postanowili kultywować tradycję andrzejek. Lanie wosku czy układanie butów jeden za drugim stały się nieodłącznym elementem andrzejkowej imprezy. Nie brakowało innych wróżb, np. losowania przyszłych zawodów, przepowiadania imienia ukochanego/ ukochanej z serca. Obchody andrzejek urozmaiciła szkolna dyskoteka, na której dzieci doskonale bawiły się przy dźwiękach muzyki znanych przebojów.

(ak),

fot. nadesłane

Wieczna pamięć ofiarom niemieckich zbrodni

GMINA BRZUZE ▶ Nie można zapominać o koszmarze II wojny światowej, ani żadnej innej. Każda jest złem. Z wierszy poetów, książek pisarzy, wspomnień zwykłych ludzi wyłania się przerażający obraz tamtych dni, tragedii narodu i pojedynczych ludzi. Wojna to śmierć milionów, zniszczone miasta, spalone wsie, rozpacz ocalałych

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

W ostatnich tygodniach w całym powiecie miały miejsce uroczystości związane z 80-leciem zbrodni Selbstschutzu. Wspominano ofiary tej paramilitarnej zbrodniczej organizacji, wszystkich pomordowanych i poległych w latach II wojny światowej.

W piątek 29 listopada w kościele pw. św. Antoniego w Trąbinie mieszkańcy, samorządowcy i druhowie z OSP oddali hołd zabitym przez nazistowskich oprawców. Mszę świętą w intencji ojczyzny odprawił ksiądz proboszcz Andrzej Bytner. Dzieci i młodzież z miejscowego oddziału chóru Biedronki wystąpiły z patriotycznym programem słowno-muzycznym.

Krzysztof Budziński, przewodniczący rady gminy Brzuze w swoim wystąpieniu przytoczył słowa księdza Stanisława Grabowskiego, wówczas 28-letniego wikariusz parafii świętej Trójcy w Rypinie, szczęśliwie ocalałego

więzienia Domu Kaźni:

– Była godzina 9 wieczorem. Odmówiliśmy już, jak zwykle, szepem różaniec i modlitwy wieczorne. Za drzwiami, na korytarzu piwnicy, słyszymy szmery, głośne śmiechy, chodzenie i naraz głośne uderzenia batów, potem krzyk „Jezus, Maria, Józef”. Patrzę przez szpary w drzwiach, leży nasz znajomy. Wokół niego stoją miejscowi Niemcy i biją, strasznie biją. Zmęczeni się, zmieniają ich inni. Mężczyzna krzyczy, rzuca się po cementowej posadzce, ale im więcej uderzeń, tym ciszej, tym spokojniej. Zaległa śmiertelna cisza. Martwe ciało wyciągają na podwórko. Otwierają drzwi do sąsiedniej komórki, kogoś biorą, prowadzą na górę do kancelarii. Dochodzą nas stamtąd śmiechy i zapach alkoholu. Znowu idą na dół. Tuż przy naszych drzwiach zatrzymują się. Spod schodów wyciągają pustą beczkę od benzyny, na niej rozkładają ofia-

rę swojej sprawiedliwości. Biją batami. Liczę: sto... dwieście.... czterysta.... To już wystarczyło. I znowu następny i znowu inny. Umierał oficer, czy nauczyciel polski, umierał zwykły robotnik. W tym ich cierpieniu i bólu, jedno słyszałem westchnienie „Jezus, Maria, Józef”. To były ostatnie słowa życia, najczulsze słowa pożegnania ze swymi najbliższymi, z żoną, matką. – Tymi, jakże wymownymi, choć pełnymi tragizmu, słowami księdza Stanisława Grabowskiego, chcemy wprowadzić państwa w atmosferę drugiej części naszej uroczystości. Pragniemy dziś uczcić pamięć i złożyć hołd wszystkim ofiarom hitlerowskich zbrodni popełnionych na ludności cywilnej powiatu rypińskiego, w październiku i listopadzie 1939 roku – zwrócić się do zebranych, w dalszej części swojego przemówienia, Krzysztof Budziński.

Słowa pieśni autorstwa księdza Karola Dąbrowskiego „Ojczyzno ma, tyle razy we krwi skąpana...” rozpoczął wystąpienie wójt Jan Koprowski. Wymienił imiona pomordowanych z terenu gminy Brzuze, wspominając również o tych nieznanach poległych i zgładzonych z rąk niemieckich i sowieckich.

Pod koniec uroczystości złożono wiązanki kwiatów pod tablicami upamiętniającymi zamordowanych w 1939 roku: ks. Stanisława Sławińskiego – proboszcza miejscowej parafii i Józefa Krzywińskiego, ówczesnego kierownika szkoły w Trąbinie.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Rypin

Wspólnie tworzą plac zabaw

Jeśli chcesz zrobić niespodziankę dzieciom i uczniom, postaw plac zabaw. Pozytywne reakcje gwarantowane. Tak uczynili w Kowalkach.

Zadanie zostało sfinansowane z dotacji Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w wysokości 7.300 zł oraz wkładu własnego w kwocie 7.337 zł. W tym ostatnim gmina Rypin poniosła koszt 6.337 zł, a rada rodziców Szkoły Podstawowej w Kowalkach 1.000 zł.

Dokumentacja i tablice informacyjne zostały sfinansowane z funduszu sołeckiego wsi Kowal-

ki. I tak wspólnymi siłami udało się zakupić pierwszy, ale podstawowy element przyszłolnego placu zabaw. – O kolejnych, póki co będziemy tylko rozmyślać, marzyć, planować i zbierać fundusze. W imieniu dzieci, uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły dziękujemy wszystkim, którzy przekazali środki na zakup placu zabaw i zajęli się stroną meryto-

ryczną realizacji projektu – zapowiada Beata Nejno, dyrektor SP Kowalki.

Jak zapowiadało kierownictwo szkoły, po tygodniowej kwarantannie planowana była uroczysta inauguracja zabawy na przyszłolnym placu zabaw.

**(red),
fot. nadesłane**

NEXERA

ŚWIETLANA PRZYSZŁOŚĆ z NEXERĄ

Z naszego światłowodu skorzystasz Ty, Twoje dzieci i wnuki. Dziś i w przyszłości.

ŚWIATŁOWÓD NEXERY

Komfortowy dostęp do rozrywki, nauki i prowadzenia biznesu online – nawet do 1 Gb/s na światłowodzie NEXERY.

Możliwość wyboru najlepszej oferty – dostarczamy nasze światłowody wszystkim operatorom detalicznym zarówno lokalnym, jak i ogólnopolskim. Wybierz ofertę najlepiej dopasowaną do swoich potrzeb.

Trwała sieć, raz zbudowana nie będzie wymagała żadnych prac budowlanych w kolejnych latach. Zmiana dostawcy internetu nie wiąże się z demontażem okablowania – unikniesz uciążliwych remontów.

Dzięki światłowodowi NEXERY zyskujesz:

Dziś: stabilny dostęp do szybkiego internetu i domowej rozrywki.

W przyszłości: pewność, że szybkość łącza nie ograniczy Twojej aktywności online – w przeciwieństwie do innych dostępnych technologii.

Świetlana przyszłość zaczyna się już dziś!

Skontaktuj się z Twoim operatorem internetu i zapytaj o ofertę na światłowodzie NEXERY

www.nexera.pl/swiatlowodnexery/

Dieta wegetariańska okiem dietetyka

WYWIAD ▶ O to, czym jest dieta wegetariańska, jakie korzyści daje człowiekowi jej stosowanie, a także czym różnią się wegetarianizm, weganizm czy frutarianizm, pytamy mgr dietetyki Karolinę Kujawowicz, nauczycielkę przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół w Kowalewie Pomorskim

Red.: – Coraz częściej spotykamy się z pojęciami wegetarianizm, weganizm czy frutarianizm. W sklepach są nawet specjalne działki dla osób, które szukają suplementów lub zamienników popularnych, tradycyjnych potraw mięsnych. O co chodzi w tych wszystkich „...nizmach”?

Karolina Kujawowicz: – Słowo wegetarianizm jest kompilacją dwóch łacińskich słów: vegetabilis (roślinny) i vegetare (rosnąć, kwitnąć, rozwijać się). Wegetarianizm polega na wyłączeniu z diety mięsa, ryb i wszystkich, lub tylko niektórych, produktów pochodzenia zwierzęcego. Dieta wegetariańska opiera się głównie na pokarmach pochodzenia roślinnego, których źródłem są rośliny zbożowe, strączkowe, okopowe i oleiste oraz warzywa, owoce, grzyby i orzechy. Chociaż dieta ta często bywa kojarzona z dietą bezmięsną, to warto pamiętać, że wegetarianizm nie jest jednorodnym rodzajem diety. Podstawowym kryterium podziału diety wegetariańskiej jest zakres grup produktów spożywczych jakie wchodzi w skład codziennej racji pokarmowej.

– To znaczy, że wegetarianizm ma kilka wersji?

– Można wyodrębnić różne odmiany tego sposobu odżywiania, mniej lub bardziej rygorystyczne. Do najważniejszych należy zaliczyć między innymi: weganizm, witarianizm, frutarianizm, laktowegetarianizm, laktoowoowegetarianizm, laktoowopeskowegetarianizm i semiwegetarianizm. Weganizm to

dieta, z której wyklucza się spożycie wszelkich produktów pochodzenia zwierzęcego (w tym również wyciągów mięsnych), a w skrajnych przypadkach nawet leków opartych na tkankach zwierzęcych. Niektórzy weganie nie spożywają miodu, ponieważ jest on wytworem pszczół. Nie używają również takich przedmiotów codziennego użytku, w skład których wchodzi: wełna, skóra, kości i tłuszcz zwierzęcy. Dotyczy to również mydła, kosmetyków, odzieży i wielu innych produktów. Składniki odżywcze dostarczane organizmowi pochodzą jedynie z warzyw, owoców, zbóż i innych naturalnych produktów, w tym także z glonów. Zaletą tej diety jest duża zawartość błonnika pokarmowego, który zapobiega powstawaniu wielu schorzeń przewodu pokarmowego, takich

jak: zaparcia, zaburzenia perystaltyki jelit, uchyłkowatość jelit, a w dalszej konsekwencji – nowotwory jelita grubego. Z kolei witarianizm pochodzi z języka łacińskiego vitae, co oznacza życie. Jest to najbardziej restrykcyjna dieta wegetariańska, która wyklucza wszystkie potrawy gotowane i zaleca tylko takie, które można spożyć w stanie surowym, a więc warzywa i owoce. Witarianie uważają, że warzywa są źródłem nietoksycznego białka oraz zapewniają niezbędną ilość węglowodanów, witamin i składników mineralnych, potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Kolejna odmiana diety to frutarianizm, zbliżony do witarianizmu, ale różniący się tym, że frutarianie spożywają tylko owoce (bardziej w znaczeniu produktu reprodukcyj-

nego roślin niż w odniesieniu do ścisłej definicji botanicznej). Owocami według frutarian są: winogrona, porzeczki, jabłka, ale także pomidory i fasola, z wyjątkiem ziemniaków. Zasadą tej diety jest spożywanie podczas jednego posiłku tylko jednego rodzaju owoców. Prześlaniem negującym zasadność spożywania potraw gotowanych i smażonych jest przekonanie, że „ogień zabija” wszystko to, co jest najcenniejsze w pożywieniu. Mankamentem tej diety są głębokie niedobory żywieniowe. Frutarianizm, podobnie jak inne diety wegańskie, nie nadaje się do stosowania w naszej strefie klimatycznej, ponieważ okres kwitnienia i dojrzewania owoców jest krótki, a poza tym (jak dowodzą badania rynku) dostępne w handlu owoce są w większości pokryte woskami i środkami konserwującymi. Zawierają także dużą ilość kwasów owocowych, dlatego stosujący tę dietę muszą zwracać szczególną uwagę na zachowanie równowagi kwasowo-zasadowej. Możemy wskazać ponadto laktowegetarianizm, czyli dietę eliminującą produkty pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem mleka i przetworów mlecznych. Typowe dla tego typu diety jest zwiększone spożycie mleka, co stwarza potencjalne zagrożenie wystąpienia alergii na białko mleka lub nietolerancji związanej z nadmierną podażą laktozy. Nieco podobny jest laktoowoowegetarianizm, który charakteryzuje się dużo większym spożyciem jaj kurzych w stosunku do pozostałych diet. Jaja są nie tylko źródłem aminokwasów egzo-

gennych, witaminy B12, cynku i lecytyny, ale także bogatym źródłem cholesterolu pokarmowego, co może u osób predysponowanych prowadzić do zwiększenia jego stężenia w surowicy krwi. Jest to dieta dająca potencjalne możliwości zapewnienia kompletnego zestawu składników odżywczych w codziennej racji pokarmowej. Mówimy poza tym o ichtiwegetarianizmie, nazywanym też laktopeskowegetarianizmem. Jest to dieta półwegetariańska, pozwalająca zestawiać wszystkie grupy produktów żywnościowych, oprócz mięsa i jego przetworów. Zaletą diety jest włączenie do jej składu ryb i owoców morza, które są cennym źródłem wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (WNTK) oraz innych składników odżywczych. Dieta ta zapewnia podaż aminokwasów egzogennych oraz witaminy B, zbliżoną do diety osób żywiących się tradycyjnie. Istnieje również semiwegetarianizm, który jest formą pośrednią między laktowegetarianizmem a przeciętną dietą w krajach rozwiniętych.

Jeżeli nasi Czytelnicy mają pytania dotyczące diety, to mogą zwrócić się z nimi do Karoliny Kujawowicz za pośrednictwem poczty elektronicznej: atelierdietetyka@gmail.com. Być może kolejna rozmowa będzie dotyczyć spraw, które Państwo poruszycie w mailach.

– Dziękujemy za rozmowę.
– Dziękuję.
Fot. (Internet)

(rozmawiał: Krzysztof Zaniewski)

Podział wegetarian w zależności od spożycia różnych grup produktów przedstawia poniższa tabela:								
Odmiana wegetarianizmu	Okresowo mięso drobiowe	Mleko i jego przetwory	Jaja	Ryby	Owoce morza	Potrawy gotowane	Warzywa	owoce
Weganie	-	-	-	-	-	-	+	+
Witarianie	-	-	-	-	-	-	+	+
Frutarianie	-	-	-	-	-	-	-	+
Owoowegetarianie	-	-	+	-	-	+	+	+
Laktowegetarianie	-	+	-	-	-	+	+	+
Lakto-owo-wegetarianie	-	+	+	-	-	+	+	+
Semiwegetarianie	+	+	+	+	+	+	+	+
Ichtiwegetarianie	-	+	+	+	+	+	+	+
Pollowegetarianie	+	+	+	-	-	+	+	+

Najmłodszy recytowali w Borzyminie

GMINA RYPIN ➤ Oddziały przedszkolne działające przy Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie wzięły udział w XVI edycji przedsięwzięcia pn. „Przedszkole talentów”. Wśród zadań, które należało wykonać, aby otrzymać certyfikat, było przeprowadzenie konkursu recytatorskiego pod hasłem „Brzechwa i Tuwim dzieciom”

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

W czwartek 28 listopada w szkolnej sali gimnastycznej publiczność i jury w składzie: Marlena Borkowska, Danuta Wiśniewska i przewodniczący Mateusz Krajewski wysłuchali „Samochwały”, „Kaczki Dziwaczki”, „Okularów”, „Zosi Samosi” i innych utworów dwóch wymienionych poetów w interpretacji ponad 20 przedszkolaków.

– Dzisiejszy konkurs połączyliśmy ze zbliżającymi się mikołajkami. Postanowiliśmy nie ograniczać się wyłącznie do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w naszej rypińskiej gminie, ale wyjść dalej i zaprosić placówki

z terenu powiatu. Każda placówka, do której wysłaliśmy zaproszenie, wzięła udział we współzawodnictwie. Dzieci były doskonale przygotowane, miały stroje i rekwizyty dostosowane do treści wierszy. Nagrody ufundował wójt Janusz Tyburski, o słodkości i napoje zadbał rodzice. Wprawdzie zorganizowanie konkursu było jednym z wymogów „Przedszkola talentów”, lecz widząc zaangażowanie dzieci, opiekunów, rodziców mam w planach powołanie do życia corocznego turnieju recytatorskiego – powiedziała nam Małgorzata Cyta, dyrektorka szkoły.

Wyłonienie zwycięzców oka-

zało się nie lada problemem dla jury. Poziom był na tyle wyrównany, że oceniający postanowili podjąć najlepszą z możliwych decyzji i wszystkim recytatorom przyznać I miejsce. Dyplomy i nagrody wręczał święty mikołaj. Z takiego obrotu rzeczy był zadowolony Maciek Górecki – jeden z uczestników.

– To było sprawiedliwe, że wszyscy dostali pierwszą nagrodę, ja też. Lubię mówić wiersze, łatwo się uczyć ich na pamięć. Lubię występować, lubię jak biją brawa. Umiem śpiewać, uczyć się wspaniale pływać, chodzę na angielski i na naukę tańca. Jestem w zerówce, są

tam lekcje, ale mamy też trochę zabawy. Chciałbym być policjantem, będę gonić złodziei, wiadomo, że samochodem policyjnym. Jak złodziej będzie uciekał przez łąkę, będę go gonił go terenówką. Jak złapię złodzieja to wsadzę go do więzienia i będzie tam siedział chyba ze 12 lat. Gdy ukradnie zabawkę to wsadzę go na rok, a jak ukradnie samochód to wsadzę go na 30 lat. Złodzieje to są zli ludzie. Nie wolno kraść, ja nigdy bym niczego nie ukradł. Żeby być dobrym policjantem, trzeba mieć lizak i samochód, dobrze pływać, dobrze biegać. Nauczyć się można być policjantem w szkole dla po-

licjantów. Lubię się bawić, lubię lecieć samolotem. Leciłem do Bułgarii i do Wysp Kanaryjskich. Leciłem nad burzą, ale się nie bałem. Lubię się bawić z kimś w Lego – powiedział nam o swoich upodobaniach, obowiązkach i planach na przyszłość 6-letni Maciek z przedszkola „Niezapominajka” w Rypinie, który pięknie deklamował „Słonia Trąbalskiego” Juliana Tuwima.

Konkurs uświetnili uczniowie szkoły w Borzyminie układem tanecznym na motywach baśni o Czerwonym Kapturku i krakowiakiem.

Tekst i fot. (jd)

Niedoszły król Stefan

XX WIEK ➤ 5 listopada 1916 roku niemiecki cesarz Wilhelm II i cesarz Austrii Franciszek Józef podpisali specjalny Akt 5 listopada. W nim obiecywali powstanie Polski jako monarchii. Kandydatem na króla Polski był Karol Stefan Habsburg

Karol Stefan Habsburg urodził się w Židlochovicach w obecnych Czechach. Był synem Karola Ferdynanda Habsburga, austriackiego arcyksięcia. Zgodnie z ówczesnym zwyczajem na chrzcie dziecku nadano wiele imion. Były to: Karol, Stefan,

Eugeniusz, Wiktor, Feliks i Maria. Przyszli zwolennicy wyboru Karola Stefana na polski tron podnosili, że w jego żyłach płynie krew nawet Piastów! Faktycznie, gdyby kopać głęboko w drzewach genealogicznych, była to prawda. W 1879 roku Karol Stefan został

wcielony do Austro-Węgierskiej Marynarki Wojennej. W czasie służby wojskowej odbył wiele rejsów, w tym do amerykańskiej

W czasie, gdy obaj cesarze wydawali Akt 5 listopada, Karol Stefan mieszkał spokojnie w swoim zamku w Żywcu. Jego

szanse na koronę były spore. Zwolennicy monarchii mieli swoje argumenty. Kandydat był katolikiem, doskonale mówił po polsku i dał dzieciom także polskie wychowanie. Żeby tego było mało, jego córki wyszły za mąż za Polaków. W czasie wojny opiekował się polskimi żołnierzami. Widywano go także na uroczystościach rocznicowych związanych z historią Polski. Na południu Polski w 1916 roku pojawiły się nawet ulotki z wizerunkiem księcia i podpisem „Niech żyje król Stefan II”.

Nad kandydaturą zaczęły się jednak zbierać czarne chmury. Zmarł cesarz Franciszek Józef, a jego miejsce zajął Karol I Habsburg. Był on głową rodziny Habsburgów i musiał wyrazić zgodę na koronację Stefana. Ostatecznie tego nie zrobił. Planował inną drogę dla Austro-Węgier. Niektórzy twierdzą, że chciał korony polskiej dla siebie. Drugim słabym ogniwem w planie powołania Stefana II na tron

był jego syn Wilhelm Habsburg. W przeciwieństwie do swoich siostr on nigdy nie czuł się Polakiem. Za to bardzo sympatyzował z Ukraińcami. Uczucie było wzajemne, ponieważ Ukraińcy okrzyknęli go „czerwonym księciem” i uwielbiali.

Wreszcie przejdźmy do samego Karola Stefana. Nie było mu w smak bycie pionkiem w grze Austriaków i Niemców. Zaczął stawiać im warunki. Polska w jego planach miała być niezależna od mocarstw, a władzom w Berlinie i Wiedniu było to nie w smak. I wojna światowa zakończyła się, a Polacy sami wywalczyli niepodległość. Zaczęły pojawiać się różne pomysły na ustrój nowego państwa. Monarchiści cały czas forsowali kandydaturę Karola Stefana. Ostatecznie polska pozostała republiką. Niedoszły król żył spokojnie w Żywcu do 1933 roku. W wolnych chwilach oddawał się swojej pasji, czyli żeglarsztwu.

(pw)

XX wiek

Burzenie i aresztowanie

8 lutego 1941 roku niemieckie czasopismo Thorner Freiheit podało informację o planowym wyburzaniu domów przy ul. Gdańskiej w Lipnie.

– „W ten sposób znikną na zawsze brzydkie polskie budowle” – pisali Niemcy. Podobne akcje przeprowadzano także w innych polskich miastach. Co więc mówić o pięknych kamienicach Krakowa, czy Torunia? Niemcy pisali, że jest to wytwór niemieckich architektów lub przynajmniej wzorow-

anie się na niemieckich wzorcach. Według gazety Thorner Freiheit na miejscu wyburzonych budynków miała powstać nowa lipnowska dzielnica.

Nic takiego się oczywiście nie stało. W Lipnie w tym czasie trwały także aresztowania. Ich powodem był nielegal-

ny handel mięsem i tłuszczem. Przeprowadzono nawet ogólną obławę nazwaną „razzia” podczas której miano wykryć wiele nielegalnych towarów. Mimo to szara strefa w czasie wojny kwitła i umożliwiała przeżycie wielu Polakom.

(pw)

XX wiek

Konkurenci mennicy

Na początku 1932 roku w Kowalewie pojawiły się fałszywe 20-złotówki. Był to efekt niesamowitej działalności przestępczej rodem z Poznania, gdzie miejscowi oszuści urządzili swoją mennicę.

Fałszerzami w Poznaniu dowodził niejaki Józef Thustowski. Przy pomocy maszyny drukar-

skiej typu „Bostonka” fabrykowali od połowy listopada do końca grudnia 1931 roku banknoty 20-złotowe. Łącznie wyprodukowali 3 tysiące sztuk, czyli niemal 60 tys. zł. W tamtych czasach wartość złotówki była inna niż obecnie. W akcję zamieszanych było wiele osób. Najliczniejsza grupa zajmowała się puszczeniem pieniędzy w obieg.

Byli bardzo skuteczni, ponieważ banknoty dotarły aż do

Kowalewa. Stało się to prawdopodobnie przy udziale kolei. Podejrzewano, że oszuści przy pomocy pociągów podróżowali do odleglejszych regionów kraju, by tu szybciej upłynnić fałszywki. W Poznaniu i okolicach policja dokładnie znała numery serii podróbek. W Kowalewie jeszcze nic o sprawie nie wiadomo. Ostatnie podróbki w Poznaniu banknoty pojawiły się w marcu 1932 roku w Toruniu.

(pw), fot. ilustracyjne

XX wiek

Pociąg uciech

Współczesna młodzież szuka rozrywki w klubach. Czasami taki klub to były magazyn, przerobiony w odpowiedni sposób, gdzieś na głębokiej wsi. W latach 30-tych niektórzy z naszych okolic ruszali na imprezę do... pociągu.

Na pomysł pociągów „dancingowo-bridżowych” wpadli przedsiębiorczy mieszkańcy Warszawy. Jeden z takich specjalnych składów odwiedzał w latach 30-tych Toruń. W warszawskich gazetach pisano „Wesoła podróż do Torunia - Bridż i tany, radość i przygoda”. Ten nagłówek oddawał atmosferę, która panowała w wagonach.

– „Taki pociąg wyrывa człowieka z ciasnego kręgu życia szarego i przerzuca w inne środowisko, w którym na kilkanaście godzin obowiązuje wszystkich powszechne prawo: zapomnieć o wszyst-

kiem, co dręczy i martwi, radować się chwilą, żyć oczekiwaniem tego, co przyniesie najbliższa godzina” – pisało w relacji z wycieczki.

Pociąg wyruszał w sobotni wieczór z dworca zachodniego w Warszawie i cieszył się niesamowitym powodzeniem. W wagonach wymontowywano siedziska, by było więcej miejsca na tańczenie. W wagonie tanecznym mogło pomieścić się na raz kilkanaście par i orkiestra grająca popularny jazz. Wagon był dodatkowo wyposażony w izolację tłumiącą hałas. W pociągu znajdowały się też wagony sypialne dla tych, których wymęczyło tańczenie. W latach 30. pojawiły się na polskiej kolei nawet wagony basenowe i kinowe!

Pojawiły się nawet pomysły, by koleje państwowe stworzyły podobne pociągi także w naszych okolicach. Miały dojeżdżać nawet do Kowalewa i Wąbrzeźna. Niestety z pomysłu nic nie wyszło.

(pw)

fot. ilustracyjne

Siostry – królewskie żony

POSTAĆ ➤ Zygmunt III Waza miał dwie żony. Pierwszą z nich była Anna Habsburżanka. Po raz drugi król ożenił się z jej siostrą Konstancją. Przybliżamy historię sióstr, które zostały polskimi królowymi

Królowa Konstancja zarządzała starostwem w Golubiu w latach 1625-1631

Portret królowej Anny Austriackiej autorstwa polskiego malarza Jana Szwankowskiego

Rodzicami Anny i Konstancji byli arcyksiążę Karol, brata cesarza Maksymiliana II oraz Maria Anna bawarska. Anna urodziła się 16 sierpnia 1573 roku w Grazu. Była otoczona troskliwą opieką rodziców. Biorąc pod uwagę ówczesne standardy, należała do bardzo wykształconych pańien.

Już w 1586 Anna Jagiellonka rozpoczęła starania o rękę którejś córki Karola dla swego siostrzeńca. Habsburgowie mieli pomóc w uzyskaniu korony polskiej dla

Zygmunta. Plany upadły jednak, bowiem Anna była zaręczona z Henrykiem Lotaryńskim. Zygmunt zaczął zabiegać o rękę Krynstyny holsztyńskiej. Również ten plan młodego króla nie doszedł do skutku.

W 1590 roku, dowiedziawszy się, że zaręczyny Anny zostały zerwane, Waza podjął ponowne starania o ślub z Anną. W drodze do Rzymu, w Grazu zatrzymał się kardynał Jerzy Radziwiłł, który prowadził w imieniu Zyg-

munta rozmowy na temat przyszłego małżeństwa. Rokowania te zostały bardzo chłodno przyjęte w środowisku senatorskim, które próbowało zawczasu uniemożliwić samowolne zawarcie przez króla małżeństwa. Jeszcze w kwietniu 1592 kanclerz wielki koronny Jan Zamoyski na zjeździe w Lublinie był mu przeciwny. Po długich pertraktacjach 4 maja 1592 odbył się w Wiedniu ślub per procura (Zygmunta reprezentował marszałek wiel-

ki litewski Albrecht Radziwiłł). Właściwe zawarcie małżeństwa, połączone z koronacją na królową Polski, odbyło się 31 maja tegoż roku w Krakowie. W latach 1593-1594 wraz z mężem przebywała w Szwecji, gdzie 1 marca 1594 koronowano ją w Uppsali na królową szwedzką.

Mimo że była Habsburżanką, Anna zyskała sympatię Polaków i przede wszystkim męża, który szczerze ją pokochał. W 1595 roku urodziła syna Władysława, późniejszego króla polskiego. Była w ciąży jeszcze cztery razy, jednak jako jedyny przeżył Władysław. W Polsce nie odegrała poważniejszej roli politycznej. Preferowała życie w zaciszu domowym z Zygmuntem III Wazą, przepojone żarliwością religijną.

Anna zmarła 10 lutego 1598 roku w Warszawie wskutek komplikacji ciąży. Nadworny lekarz wykonał pośpiesznie cesarskie cięcie, ale nowonarodzony syn Krzysztof zmarł zaraz po narodzinach.

Siedem lat po śmierci Anny 11 grudnia 1605 roku Zygmunt III ożenił się z jej siostrą – Konstancją. Zaraz po ślubie królowa zdobyła wpływ na politykę króla. Stała się gorącą rzeczniką Habsburgów na polskim dworze. Wpływała na rozdawanie urzędów dworskich, duchownych

i senatorskich. Starła się w ten sposób tworzyć silne stronnictwo dworskie. Aby wzmocnić swoją pozycję wydawała za mąż swoje dwórki za znaczniejszych magnatów, m.in. Albrichta Stanisława Radziwiłła.

Królowa była bardzo wykształcona. Oprócz ojczystego języka niemieckiego знаła łacinę, hiszpański, włoski i polski. Nauczyła się go zaraz po swojej koronacji, ale rzadko się nim posługiwała. Była żarliwą katoliczką, słuchała dwóch mszy dziennie, czytała modlitewniki i brewiarze.

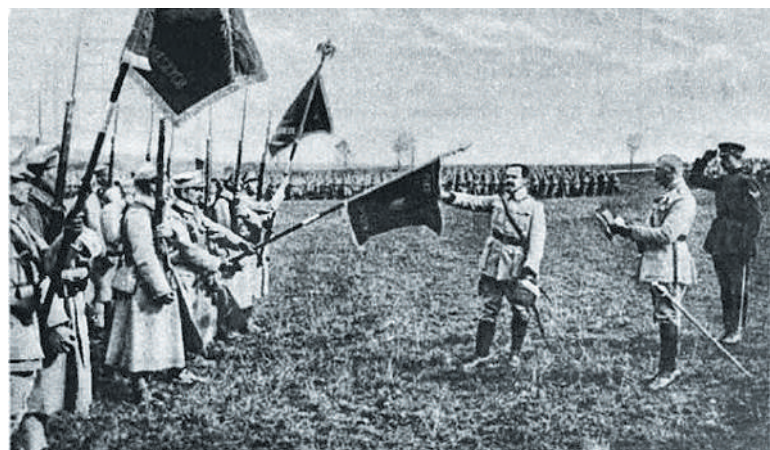
Konstancja chciała zapewnić polski tron swojemu najstarszemu synowi Janowi Kazimierzowi, z pominięciem Władysława, syna Zygmunta III z pierwszego małżeństwa, któremu miał przypaść tron szwedzki lub moskiewski. Pomysł ten nie został zrealizowany, a królowa zmarła na udar 10 lipca 1631 roku. Wcześniej kupiła dobra żywieckie, aby po śmierci stały się zabezpieczeniem jej synów i sfinansowała budowę kilku pałaców w Warszawie dla swoich dzieci. Była także opiekunką księży, malarzy i poetów. Została pochowana w podziemiach kaplicy Wazów w katedrze wawelskiej. Co ciekawe król nadał jej starostwo brodnickie oraz golubskie.

Opr. (Szyw)

XX wiek

Błękitna Armia

W styczniu przyszłego roku będziemy bchodzić setną rocznicę przyłączenia Pomorza do Polski. Z tej okazji przybliżamy historię formacji wojskowej – Błękitnej Armii generała Józefa Hallera.

Tuż po wybuchu I wojny światowej koła polskie we Francji zwróciły się do rządu francuskiego o wyrażenie zgody na formowanie sił zbrojnych na terenie swojej drugiej ojczyzny. 21

sierpnia 1914 roku rząd Francji wyraził na to zgodę. Armia została zorganizowana na zasadzie zaciągu ochotniczego spośród Polaków służących w wojsku francuskim, polskich jeńców wo-

jennych z armii państw centralnych, a także z polskiej emigracji z Francji, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Brazylii. Kilkuset Polaków, w większości członków organizacji „Sokół” i „Strzelec” zameldowało się w punktach meldunkowych. Pierwszą, 180 osobową, polską kompanię rekrucką skierowano 25 sierpnia do obozu szkoleniowego w Bayonne. Po przeszkoleniu wcielono Polaków jako 2. kompanię do 1. Pułku Legii Cudzoziemskiej. W ciężkich walkach stan osobowy polskiej kompanii stopniał do kilkudziesięciu, ale postawa w walkach zyskała Polakom sławę i uznanie Francuzów. Z dalszych ochotników nie tworzone jednak czysto polskich oddziałów ze względu na sprzeciw Rosji – sojusznika Francji. Kierowano ich do jednostek francuskich.

Do formowania polskich oddziałów we Francji powrócono po podpisaniu przez prezydenta Raymonda Poincarégo dekretu 4 czerwca 1917 roku. W miesiąc później w obozie Sillé-le-Guillaume

powstały pierwsze polskie oddziały, a 8 stycznia 1918 roku utworzono dwubatalionowy 1 Pułk Strzelców Polskich. Główny trzon stanowili Polacy z USA, zgłaszający się na apel Ignacego Jana Paderewskiego oraz emigranci z Kanady i Francji. Później doszli Polacy z przebywających we Francji i ogarniętych fermentem rewolucji dywizji rosyjskich. Oficerami byli głównie Francuzi. W czerwcu odbyła się uroczystość wręczenia pułkom sztandarów ufundowanych przez miasta Paryż, Nancy, Verdun i Belfort.

Pierwszym dowódcą był Francuz, generał Louis Archinard. Na mocy porozumienia z rządem Francji Komitet Narodowy Polski uzyskał 28 września 1918 roku pełną kontrolę polityczną nad Armią. Wskutek porozumienia została ona uznana za „jedyną, samodzielną, sojuszniczą i współwalczącą armię polską”. Francuskiego dowódcę 4 października 1918 roku zastąpił gen. Józef Haller.

Z jednostek polskich w koń-

cowych walkach I wojny światowej uczestniczył tylko 1 Pułk Strzelców od lipca 1918 w Szampanii, a od połowy października 1918 także 1 Dywizja Strzelców Polskich, która zajęła odcinek frontu w Wogezach.

Zakończenie działań wojennych na Zachodzie przyspieszyło rozwój organizacyjny Armii. Przestało istnieć wiele trudności związanych z rekrutacją i wcieleniem Polaków do Armii, zwłaszcza we Włoszech. Pozyskano tam ok. 25 tys. żołnierzy – byłych jeńców z armii austro-węgierskiej. Armia gen. Hallera organizowana była na bazie korpusów i dywizji, organizacyjnie odpowiadających armii francuskiej, wyposażonych i uzbrojonych sprzętem i uzbrojeniem demobilizowanych jednostek francuskich. Armia przyjęła błękitny kolor mundurów, stąd zwano ją „błękitną”. Armia Hallera była najlepiej wyszkoloną, uzbrojoną i wyposażoną częścią WP.

Opr. (Szyw)

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

K. Bieganowski-skup aut gotówka, tel. 601 917 253

Stacja demontażu pojazdów, auto kasacja, Kikół, ul. Spółdzielcza 9, tel. 887 412 858

Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe-montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555

mamAuto-złomowanie/auto-kasacja. Płacimy Najwięcej! Odbiór gratis, gotówka!, tel. 510 503 510

Części i akcesoria

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuszki 31, tel. 56 683 35 15, 504 538 151

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72

Radmat-sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów, tel. 726 235 076

U Adama Sklep motoryzacyjny Golub-Dobrzyń, ul. Swierkowa 8, tel. 566 833 784

Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MO-T-OIL, diag. komputer., wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące, Golub-Dobrzyń, ul. Dziewanowskiego 22, tel. 602 199 314

Auto części AiR, Golub-Dobrzyń, ul. Tulipanowa 14, tel. 664 490 951

Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, tel. 54 288 46 76

MKF Auto-części i akcesoria do samochodów, motocykli, skutrów i quadów 2T i 4T, Wąbrzeźno, ul. Wolności 48, tel. 731 600 310

mamAuto-sprawdzone części używane do wszystkich aut-Gwarancja 1 miesiąc!, tel. 510 503 510

Kupię/Sprzedam

Sprzedam samochód Dacia Duster 1,6 16V 2013 r., tel. 693 996 624

Sprzedam Mazdę 6 kombi, rok produkcji 2003, diesel, cena 3900 zł do negocjacji, tel. 781 137 037

Serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych-Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo-Gabar Wrocki, tel. 601 707 951

D.Grabowski-Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17, tel. 668 547 369

K.Bieganowski-zakład wulkanizacyjny, Golub-Dobrzyń, ul. Strumykowa 1, tel. 601 917 253

D. Siemienik-klimatyzacja, wulkanizacja, serwis, tel. 56 683 30 17

Auto Check-klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa, tel. 882 510 025

Auto naprawa J. Cebula-geometria, diagnostyka pojazdowa, Kowalewo Pomorskie, tel. 721 300 688.

Wichurex-klimatyzacja, serwisy opon, mechanika pojazd., Kowalewo Pomorskie, tel. 504 395 786, 501 499 948

Auto Gaz-montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa, tel. 600 055 664

Tom-Gaz-montaż samochodowych instalacji gazowych, tel. 608 027 239

G.Nowakowski-auto naprawa, handel wulkanizacja, klimatyzacja, tel. 603 607 228

JB Truck-diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji, tel. 608 711 361

D.Łęsicki-usługi mech., klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp., tel. 665 832 917

Trygum-kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane, Pląchoty 14, tel. 782 659 253

Auto-Nik-mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A, tel. 665 130 681

Mar-Mot-naprawa samoch., specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen, tel. 666 866 751

AiR-auto naprawa, kompleksowe naprawy powypadkowe, tel. 664 490 951

Gawroniscy-legalizacja tachografów cyfrowych, Rypin, ul. Mieczarska 21, tel. 602 536 686

Auto Sumocki-opony hurt-detel, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. Lakierowania proszkowa. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

Blonkowski, Tuchowo, Mysłakówko 15, tel. 692 144 235

Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781

Mar-Auto Marek Grąbczewski-mechanika pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, Auto Pomoc 24h, Skępe, Józefkowo 4, tel. 508 086 766

Nowy serwis tachografów, legalizacja, naprawa, pobieranie danych analogowe i cyfrowe, Brodnica, ul. Podgórna 45, tel. 535 303 234

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości-biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 11, tel. 531 795 462

Mieszkanie na sprzedaż – ul. Brodnicka 35a, pow. 65,92m, z tarasem, cena: 217.536,00 zł. KOM – BUD, tel. 56-498-36-31

Lokal użytkowy na sprzedaż – ul. Brodnicka 35B, pow. 48,05m, , cena 111.219,00 zł+VAT. KOM – BUD, tel. 56-498-36-31

Sprzedam dom z budynkami gospodarczymi oraz sprzęt rolniczy tel. 517 352 815

Sprzedam działkę budowlaną 807m2 z budynkiem 40m2 w Wąbrzeźnie. Jest woda i kanalizacja miastowa. Cena 70 tys., tel. 500 864 052

Praca

Szwaczka oraz Pracownik Produkcyjny Działu Konfekcji. Atrakcyjne warunki zatrudnienia. Alpha Dam Sp. z o.o., 87-207 Dębowa Łąka, e-mail: info@alphadam.com tel. 56 646 2007

Rolnictwo Maszyny

S. Motycki-akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, maty przyznowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dulska, tel. 501 291 755

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

Land-Handel sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparka/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemysłowy, Kikół, Wola 47a, tel. 506 053 816

Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25

Sprzedaż sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy, części do ciągników MTZ, Pronar, C-360, C-330, C-385, Zetor, JUMZ, ogumienie, Wąbrzeźno, ul. Topolowa 16, tel. 502 461 368, 56 689 10 70, 56 689 10 75

Sprzedam ciągnik New Holland TD5 115 2015r. Pług obrotowy 2009 r., tel. 693 996 624

Zwierzęta

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpio-watych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

Sprzedam kozy i króliki, tel. 880 409 583

Sprzedam kurczaki brojlery do uboju 14.12, Kowalewo Pomorskie, tel. 693 110 176

Inne

Agromax-hurtownia nawozów, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Marcinkowscy gospodarstwo szkółkarskie tel, Szychowo 18, tel. 698 587 647

Sprzedam żyto. Antoniewo, tel. 56 683 23 87

Usługi

Auto handel/komisj

Auto Handel-komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, Brodnica, ul. Lidzbarska 10B, tel. 603 858 933

Damar-autasprawdzaNiemiec,komis,transport, Brodnica, ul. Sikorskiego 4, tel. 660 466 986

Budowlano/remontowe

Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119, tel. 604 493 762, 54 287 94 91

Piasek, żwir-piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz-Dowóz, tel. 608 219 596

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis, tel. 668 773 499

Karkon Zaporowicz-producent kotłów UKZ EKO-sprzedaż części, Golub-Dobrzyń, ul. Sz. Rypińska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd

Usługi hydrauliczno-ślusarskie, wodno-kan i CO. Wykonawstwo instalacji wodnych, kanalizacyjnych i CO. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280

Projektornia-meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657

Benstał-Ogród, Narzędzia, Stal, Rypin, Piśnuckiego 76A, tel. 54 230 90 66, 519 618 010

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

FHU Rolkop materiały budowlano-przemysłowe, Lipno, ul. Jastrzębska 17A, tel. 605 085 007

FU Krystian Pawłowski-adaptacja poddaszy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, malowanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537

Gru-Met-piaskowanie z dojazdem. Usługi ślusarsko-spalalnicze, tel. 888 471 801

Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. Rad-Met Radosław Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027

M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, rolety, parapety, Lipno, ul. 3-go Maja 16, tel. 54 288 35 82

Marex technika grzewcza i sanitarna, Lipno, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749

Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840

Panorama-sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, Rypin, ul. Kościuszki 54, tel. 509 728 154, 729 353 930

P.P.H.U Kalinowski-bramy, ogrodzenia, balustrady, usługi spawalnicze, Tuchowo, tel. 512 442 245

P.P.H.U Rom-Dom-więzby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruszkowski. tel. 601-811-909

P.P.H.U. Michał Ostrowicki-usługi koparkami, transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981

Schody drewniane, układanie podłóg/parkietów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe, Tuchowo, tel. 602 636 101

Tynki cenentowo-wapienne. Długoletnie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 607 349 375

Usługi elektryczne, energetyczne, podnośnik koszowy 18m, pomiary i inne usługi, Ziółkowski Ireneusz, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 606 313 594

Usługi koparko ładowarką/wywrotką, melioracje, odwodnienia, pomiary spadków, eko szamba, Wola 9a, tel. 698 481 967

Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: więzby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635

Max-Bruk-układamy kostkę brukową i granitową. Wykonujemy chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tuchowo, tel. 790 547 678

Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, produkcja kotłów CO, usługi hydrauliczne, koparką i koparko-ładowarką, tel. 667 552 919, 607 479 291

Domy weselne/sale

Zajazd Złota Podkowa-sala weselna, imprezy okolicznościowe, Wrocki, tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn-sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Sala bankietowa Róża, wesela, przyjęcia, stypy, imprezy okolicz., Golub-Dobrzyń, ul. Toruńska 7, tel. 532 524 082, 532 524 099

Sala bankietowa U Danieli-wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767

Restauracja Marsyllo-wesela, imprezy okolicznościowe, Lipno, ul. Wyszyńskiego 48, tel. 607 981 703

Dom weselny Wenecja imprezy okolicznościowe Pionne. Dostępne są dwie duże nowoczesne sale. Zapisy pod nr. Tel. 608 337 176, 504 638 242

Doradztwo/inwestycje

GEODETA & KSIĘGOWA
www.wroblewscy.pro
tel. 601 883 514 kom. 601 883 275

Formalności i inwestycje w pigułce „od A do Z”. Operaty wodnoprawne, karty informacyjne i wnioski, tel. 606 836 270

Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarno-łucka-Krzemińska, projektowanie, nadzorowanie, doradztwo inwestycyjne, tel. 881 205 398, 886 115 708

Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), tel. 608 514 548

Biuro Rachunkowe Sigma Barbara Jasieniecka, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 3, tel. 666 083 486

Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudźba, Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

Prowadzenie dokumentacji: KPIR, ryczałt, pełna księgowość, Zus, kadry, płace, obsługa BHP, Tuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710

Edukacja

Akademia Językowa CGD-uczymy dzieci, młodzież i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169

OSK Omega Ozimek Jacek-kursy prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Lipno, Osiedle W. Reymonta 6/61, tel. 889-307-337

OSK Ekspert Justyna Kuchcińska-kursy Kat. A, A1, A2, AM, B, Wielgie, ul. Ogrodowa 27, tel. 507-764-236 , www.ekspert-szkola.pl

OSK Paradziński, Golub-Dobrzyń, ul. Mostowa 1A, tel. 693 032 565

OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tuchowo, tel. 502 452 902

Finanse/bankowość

Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nieruchomości, Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. 781 491 378

Dobry punkt finansowy, opłaty za wszystkie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379

Alior Bank Partner - pożyczki, kredyty konsolidacyjne, konta osobiste, ul. Kościuszki 2, Lipno, tel. 54 287 19 99

Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nakorzystniejsze ceny, tel. 54 288 30 11

Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, tel. 54 288 30 11

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, tel. 608 156 833, 509 954 828

Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Kaczorowska, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całodobowy, tel. 517 532 637

Hotele/motele/zajazdy

Zajazd Złota Podkowa-hotel, restauracja, Wrocki, tel. 601 913 928

Motel Przy Stacji, Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Półwysp Wądzyn-hotel, restauracja, tel. 667 652 205

Komputery/IT

Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskalne, terminale płatnicze, programy Insert, tel. 600 483 434

PS Instal-komputery, serwis, sprzedaż, naprawa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie, tel. 56 690 43 99

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Golub-Dobrzyń, ul. Piśnuckiego 5, tel. 796 088 904

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Kompix-sprzedaż, kupno, serwis komputerów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tuchowo, tel. 788 745 302

Moda i uroda

Ada-Plus markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszevska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej 7C, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny Daria, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Myjnie

Myjnia bezdotykowa 24h, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO), tel. 502 683 025

Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 21

Pomoc drogowa

Pomoc drogowa-autoholowanie-Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

JAC Wypożyczalnia ławet i przyczep towarowych oraz podłodziowych, Golub-Dobrzyń, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Rynek 22, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia drobne ze zdjęciem!

REKLAMA

Pomoc drogowa

Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i aluminiowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, tel. 728 989 861

Pomoc drogowa 24h Lipno. Autoholowanie Si-korski. Przewóz maszyn i innych pojazdów-kraj i zagranica, tel. 733-573-007

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Składy opału

F.H. Dar-Pol-skład węgla Napole 80B, tel. 606 148 049

Dampol skład opału, Małki, tel. 508 173 746

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

F.H.U. M. Onak skład opału, Kowalewo Pom., ul. Dworcowa 2, tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw Olkopu), tel. 56 683 48 46

Skład węgla, Golub-Dobrzyń, Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala), tel. 881 005 188

Magazyn opałów Marchewka, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 44, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pellet, brykiet, tel. 531 132 203

Agromax-autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Węglopol, skład węgla, Kamionka 17, tel. 609 092 360

Skład Opału Budowlana 1 Wąbrzeźno, tel. 534 219 900

Sport/rekreacja

Daria-siłownia tylko dla kobiet, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508-741-237

Hurtownia rowerów w Zieleniu-sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet-skutery, motocykle, rowery, Rypin, ul. Piłsudskiego 47, tel. 600 261 092

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, tel. 660 522 872

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Farna 4, tel. 784 085 614

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Stacje kontroli pojazdów

J. Stuczyński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 30A, tel. 603 606 489

J. Stuczyński, Kowalewo Pom., ul. Brodnicka 23, tel. 603 606 489

Okręgowa stacja kontroli pojazdów, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 23 (naprzeciw targowiska), tel. 887 508 100, 666 879 762

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniścy, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 54 444 71 15

Stacje paliw

Stacja paliw Lotos-Gabar Wrocław, tel. 56 683 69 66

Stacja Paliw Orlen-Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Transport

Transport, usługi ładowarką-Gabar Wrocław, tel. 601 656 616

Ubezpieczenia

M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno, tel. 506 032 523

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 4, tel. 517 710 660

Komunikacyjne, rolne, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włocławska 10, tel. 604 906 775

Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308

OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393

Ubezpieczenia OC/AC, rolne, majątkowe, życiowe, kredyty, inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278

Inne

Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszynek, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40a, tel. 502 683 025

FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia, tel. 605 739 200

DOŁĄCZ DO NAS!

facebook.com/dombudrp

Ul. Szosa Rypińska 26

87-400 Golub-Dobrzyń (obok Urzędu Pracy)

Tel. 56 682 18 11 lub 507 145 829

REKLAMA

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń ul. Rynek 22
tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 535 584 565

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń ul. Rynek 20
(Nakład WPR 5000 egz.)

Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

ZETOR • C360 • C330 • C385

MTZ • T25 • JUMZ • PTU • MF

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy
części do ciągników MTZ, Pronar, C-360, C-330, C-385, Zetor, Jumz, ogumienie.
Wąbrzeźno, ul. Topolowa 16
tel. 502 461 368, 56 689 10 70, 56 689 10 75

Huczne imieniny Andrzeja

RYPIN ▶ Andrzejkę świętuje się w nocy z 29 na 30 listopada. Przed zbliżającym się adwentem organizowane są zabawy połączone z wróżbami

Andrzej Orciuch, znany i szanowany mieszkaniec Rypina, piosenkarz, tancerz, recytator okazał się również sprawnym organizatorem. Imieniny obchodzi w tym samym dniu co urodziny, w tym roku okrągłe, bo 30., więc postanowił celebrować oba święta z pompą. Zaprosił koleżanki, kolegów i pracowników Warsztatu Terapii zajęciowej „Nadzieja”, którego jest uczestnikiem. Wystarał się o zespół muzyczny, zadbał o odpowiednią strawę i rozpoczął się bal jakich mało.

– Andrzej jest bardzo zaradny. Kocha muzykę, bardzo się

angażuje we wszystko, często reprezentuje nas poza warsztatem, udziela się na kiermaszach. Lubi pomagać innym, jest bardzo lubiany. Dzisiejszą imprezę sam zorganizował, chciał kolegom zrobić przyjemność. Dostał prezenty od grupy muzyczno-teatralnej i od wszystkich uczestników – wyjaśniła instruktorka WTZ-tu Ilona Dębska.

W trakcie zabawy, zgodnie z tradycją, miało miejsce lanie wosku, szukano wróżb w specjalnie upieczonych na tę okazję ciasteczkach, było przy tym dużo śmiechu i radości. Trochę z boku stał młody mężczyzna,

obserwując rozbawione towarzysztwo. Był nim Piotr Aranowski, który zakończył staż w placówce.

– Bardzo mi się tutaj podoba, świetna kadra i uczestnicy. Chętnie bym w WTZ-cie pracował, ale nie ma wolnego etatu – powiedział nam z żalem.

Do tańca przygrywał zespół Beata i Tomek z Lipna. – Znamy Andrzeja 12 lat, bardzo się lubimy. To sama przyjemność zagrać dla niego z okazji podwójnej uroczystości – stwierdziła z uśmiechem pani Beata.

Solenizantowi życzone są mych szczęśliwych dni, dużo ra-

dości, sukcesów, zdrowia i spełnienia marzeń. O tym, czego pragnie i co lubi sam nam powiedział:

– Moim marzeniem jest, żeby się spotkać z panią Anną Dymną na żywo. Napisałem dla niej wiersz własnoręcznie. Wybieram się na Festiwal Zaczarowanej Piosenki do Krakowa. Pani Anna Dymna ma dobre serduszeko dla wszystkich osób niepełnosprawnych. Jeszcze chciałbym się spotkać z Krzysztofem Krawczykiem, bo śpiewam jego piosenki. Bardzo lubię Czesława Niemena, najbardziej „Sen o Warszawie”. Lubię zespo-

ły disco polo i Kamila Bednarka. Dzisiaj się bardzo dobrze bawię, jestem wdzięczny i dziękuję zespołowi Beata i Tomek, że przyjechał zagrać dla mnie. Dostałem od nich płytę, a od kolegów i koleżanek anioła. Chciałbym nadal śpiewać. Jestem z życia zadowolony, chociaż mam problemy z kręgosłupem i sercem, ale się nie poddaję. Będę pomagać ludziom tak jak mogę, bo jest dla mnie celem pomagać innym osobom.

Redakcja „CRY” życzy Andrzejkowi spełnienia jego marzeń, zdrowia i 100 lat!

Tekst i fot. (jd)

Bezpieczne „Słoneczniki”

RYPIN ▶ „Słoneczniki” z Przedszkola Miejskiego nr 2 w Rypinie pozytywnie zaliczyły test wiedzy na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Taki test przeprowadziła policjantka, która ich odwiedziła

W ubiegłym tygodniu (27.11.19) policjantka z Rypina odwiedziła grupę „Słoneczników” w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Rypinie. Powodem spotkania było zwrócenie uwagi dzieci na prawidłowe poruszanie się po drodze.

Przy wykorzystaniu miasteczka ruchu drogowego poli-

cjantka zaprezentowała dzieciom różne sytuacje, z którymi mogą się spotkać i wskazała jak prawidłowo poruszać się po drodze. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w edukacyjnej zabawie i odpowiadały na pytania.

Następnym wyzwaniem dla milusińskich postawionym przez

policjantkę była krzyżówka, w której pytania dotyczyły również bezpieczeństwa.

Dzieci doskonale poradziły sobie z zadaniami, a dodatkowo świetnie się przy tym bawiły. Na zakończenie otrzymały od policjantki odświeżające uśmiechy.

(red), fot. KPP Rypin

Skrwilno

Dzielnicowy w przedszkolu

Dzieci z przedszkola w Skrwilnie poznały zasady bezpieczeństwa na drodze. Policjanci, którzy je odwiedzili, zaprezentowali film edukacyjny ze „Spongebobem” oraz podarowali upominki.

W miniony czwartek (28.11.19) dzielnicowy gminy Skrwilno odwiedził dzieci w przedszkolu w Skrwilnie. Z najmłodszymi użytkownikami dróg rozmawiał na temat jak należy zachowywać

się podczas pieszych wycieczek, ale także jeżdżąc rowerem czy będąc pasażerem. Dzieci wspólnie z policjantami obejrzały film edukacyjny pn. „Bezpieczna droga z radami Spongeboba”.

Na zakończenie z racji zbliżających się świąt dzielnicowy w czapce mikołaja podarował dzieciom słodkie upominki oraz odświeżające uśmiechy.

(red), fot. KPP Rypin

Znakomita runda Lecha Rypin

PIŁKA NOŻNA ▶ W zakończonej tydzień temu rundzie jesiennej sezonu 2019/20 piłkarze Lecha Rypin spisali się bardzo dobrze. Zdobyli 33 punkty, strzelili 35 goli, a stracili 14. Trzecia pozycja i miejsce na podium jak najbardziej Lechowi się należały

Przez większość meczów rypinianie spisywali się dobrze, a bardzo pechowe porażki u siebie, zwłaszcza z Kujawianką, Chełmianką i Pomorzaniem pozbawiły

zespół dopisania kolejnych punktów w tabeli. Strata punktowa do lidera wynosi tylko i aż 6 punktów.

Ekipa rypińskiego Lecha spotykała się jeszcze w ostatnim ty-

godniu w ramach roztrenowania, a później uda się na zasłużony odpoczynek. Rozpoczęcie treningów po przerwie zimowej planowane jest na 13 stycznia. Lech ma już

zaplanowanych szereg meczów sparingowych. Planowane jest wzmocnienie zespołu, ale czy do tego dojdzie, przekonamy się w przyszłości.

O ewentualnych ruchach kadrowych będziemy informować na bieżąco. Listę sparingpartnerów podamy niebawem.

(ak), fot. archiwum

Koszykówka

Wyłonili najlepszych w gminie

27 listopada 2019 r. w Szkole Podstawowej w Borzyminie odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w Minikoszykówce. Zawody zostały rozegrane dla dziewcząt i chłopców z rocznika 2007 i młodszych.

W turnieju udział wzięły trzy szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin. Drużyny rywalizowały systemem „każdy z każdym”. Najlepszymi drużynami wśród dziewcząt i chłopców zostały drużyny ze szkoły w Borzyminie, wygrywając wszystkie mecze.

Skład dziewcząt S.P. w Borzyminie: Piotrowska Julia, Wi-

śniewska Julia, Kwiatkowska Zuzanna, Miksa Jessica, Mosakowska Kinga, Ciemiecka Marcelina, Feretycka Alicja.

Skład chłopców z S.P. w Borzyminie: Kwiatkowski Igor, Szymański Miłosz, Kiełkowski Damian, Stójkowski Wiktor, Błaszkiwicz Kacper, Michlewicz Mikołaj, Laskowski Miłosz, Firgolski Krystian, Czarnecki Jakub.

Klasyfikacja dziewcząt:

I miejsce – S.P. Borzymin

II miejsce – S.P. Starorypin Rządowy

III miejsce – S.P. Sadłowo

Klasyfikacja chłopców:

I miejsce – S.P. Borzymin

II miejsce – S.P. Sadłowo

III miejsce – S.P. Starorypin Rządowy

Wyniki meczów dziewcząt:

Borzymin – Sadłowo 6:2

Sadłowo – Starorypin Rządowy 4:6

Borzymin – Starorypin Rządowy 4:4

Wyniki meczów chłopców:

Borzymin – Sadłowo 16:2

Sadłowo – Starorypin Rządowy 6:2

Borzymin – Starorypin Rządowy 6:2

(red), fot.

Krzysztof Szalkowski

